

DINAMISKĀ DABAS AIZSARDZĪBA UN BRĪVPRĀTĪGĀ PĪEEJA

Valdes loceklis

Dr.silv. Dagnis Dubrovskis

LATVIJAS VALSTS MEŽI

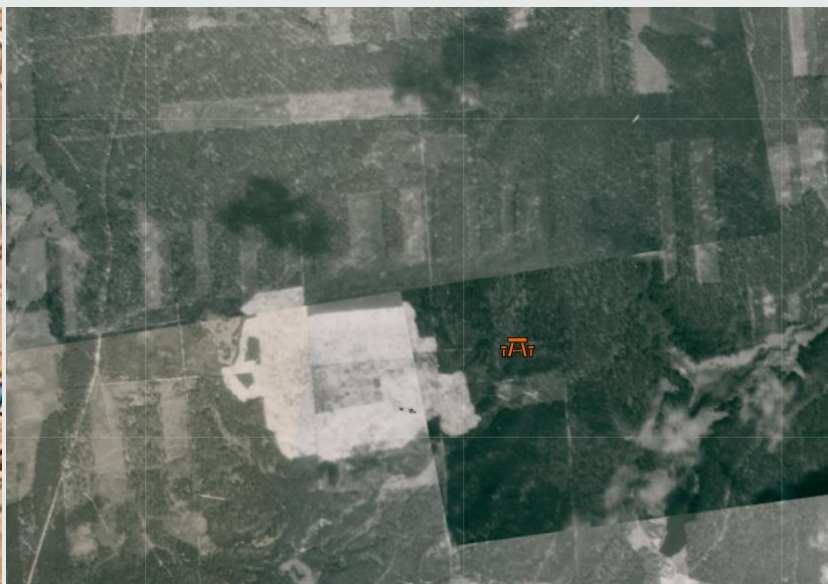
KOKSNE • STĀDI • ATPŪTA

Koncepcija

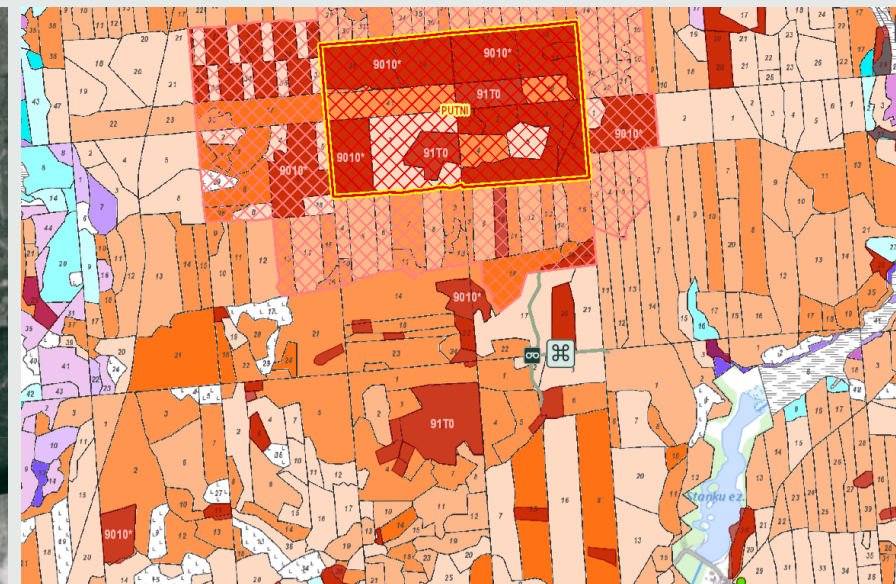
Latvijā lietotās mežkopības metodes un meža apsaimniekošanas plānošana spēj nodrošināt bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu un aizsardzību (Zvirgzdes Baltās kāpas piemērs)



1914



1944



2024

Spēcīgi, plaša mēroga traucējumi



Uguns, vējš, kukaiņi



KAILCIRTE

Vidēja mēroga traucējumi



Konkurence, uguns, vējš, sēnes, kukaiņi



NELIELA IZMĒRA KAILCIRTE, IZLASES CIRTE

Pašizrobošanās, maza mēroga traucējumi



Novecošanās, sēnes, kukaiņi, vējš, konkurence



IZLASES CIRTE

MEŽA APSAIMNIEKOŠANAS PAMATPRINCIPI

Vienvecuma audžu
apsaimniekošanas sistēma

Neregulāras struktūras dažāda vecuma
audžu apsaimniekošanas sistēma

Dažāda vecuma audžu
apsaimniekošanas sistēma

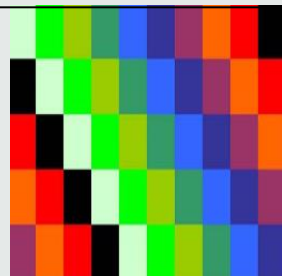


Liels

Vidējs

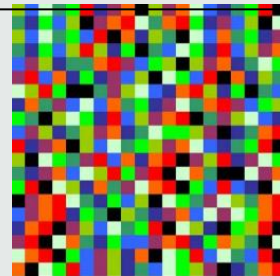
Mazs Viendabīgas ainavas izmērs

KAILCIRŠU SAIMNIECĪBA



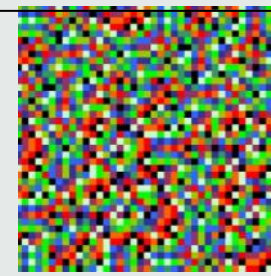
100 x 200 m

IZLASES CIRŠU SAIMNIECĪBA



50 x 50 m

MŪŽĪGĀ KLĀJUMA MEŽS



12,5 x 12,5 m

Vecuma klases 1-10 11-20 21-30 31-40 41-50 51-60 61-70 71-80 81-90 91-100

Ticamākais audžu struktūras attīstības režīms

Angelstam (2003)



Meža tipu sadalījums pa edafiskajām rindām un trofiskuma grupām (Laiviņš 1997)

	Oligotrofs		Mezotrofs		Eitrofs	
Sausieņi	Sl	Mr	Ln	Dm	Vr	Gr Platlapji
Slapjaini	Gs	Mrs	Dms		Vrs	Grs Egle
Purvaini	Pv		Nd	Db Egle	Lk Alkšņi, Oši	

Kohortu dinamika

Sukcesija

Pašizrobošanās

**Dažādu valstu un meža
apsaimniekošanas uzņēmumu
pieeja meža ainavu ekoloģiskā
plāna izstrādē**

Jānis Donis
LVMI Silava
donis@silava.lv

Meža ainavu ekoloģiskā plānotāna 2018. gada 12. decembris. Jautājumu pieņemšana

Kā novērtēt
un
kompensēt?

meža
īpašnieki
ledzīvotāji
tūristi

ES POLITIKA
NORMATĪVIE
AKTI

Produktu
ražošanas
ietekme uz
meža
ekosistēmu



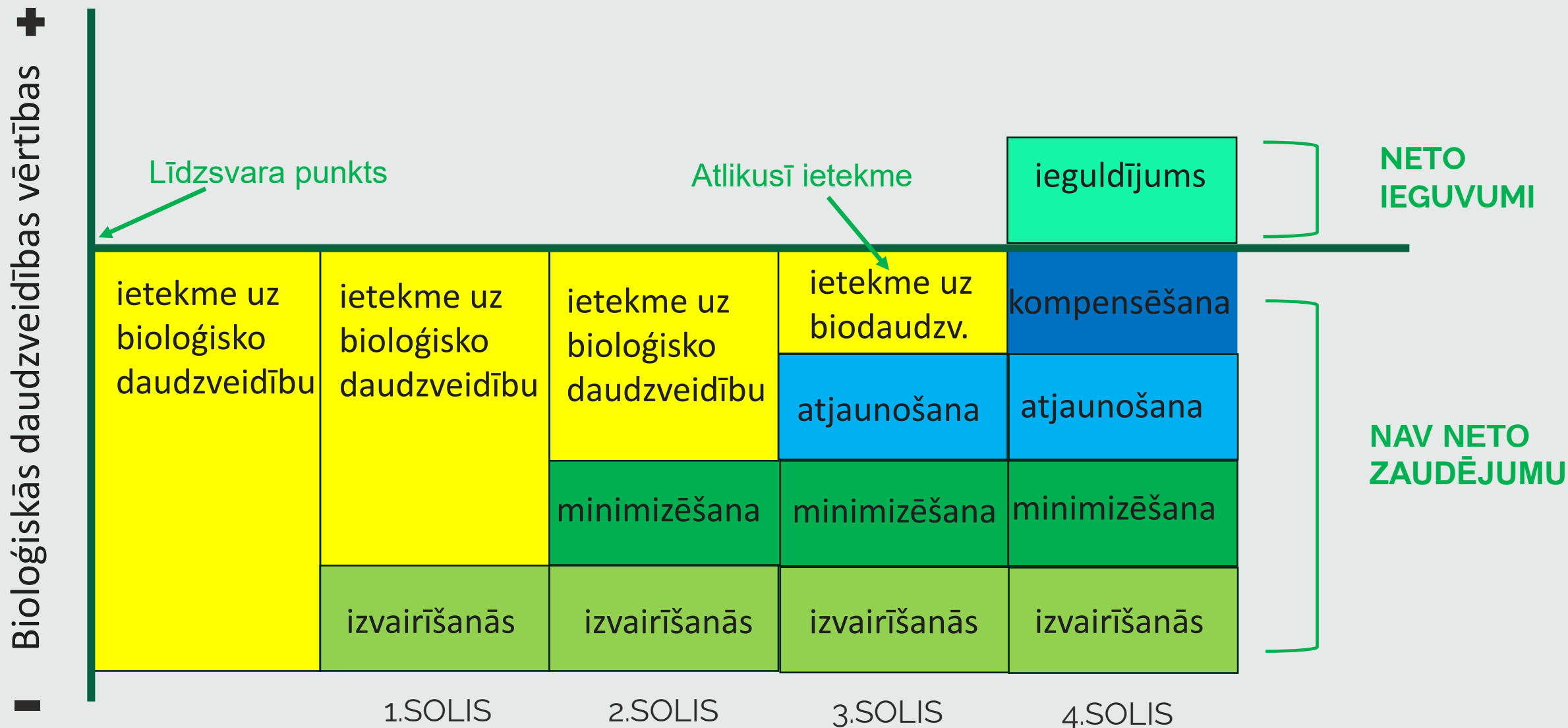
Meža
ekosistēmas
atjaunošanās
spēja

Produktu vides
pēdas
nospiedums

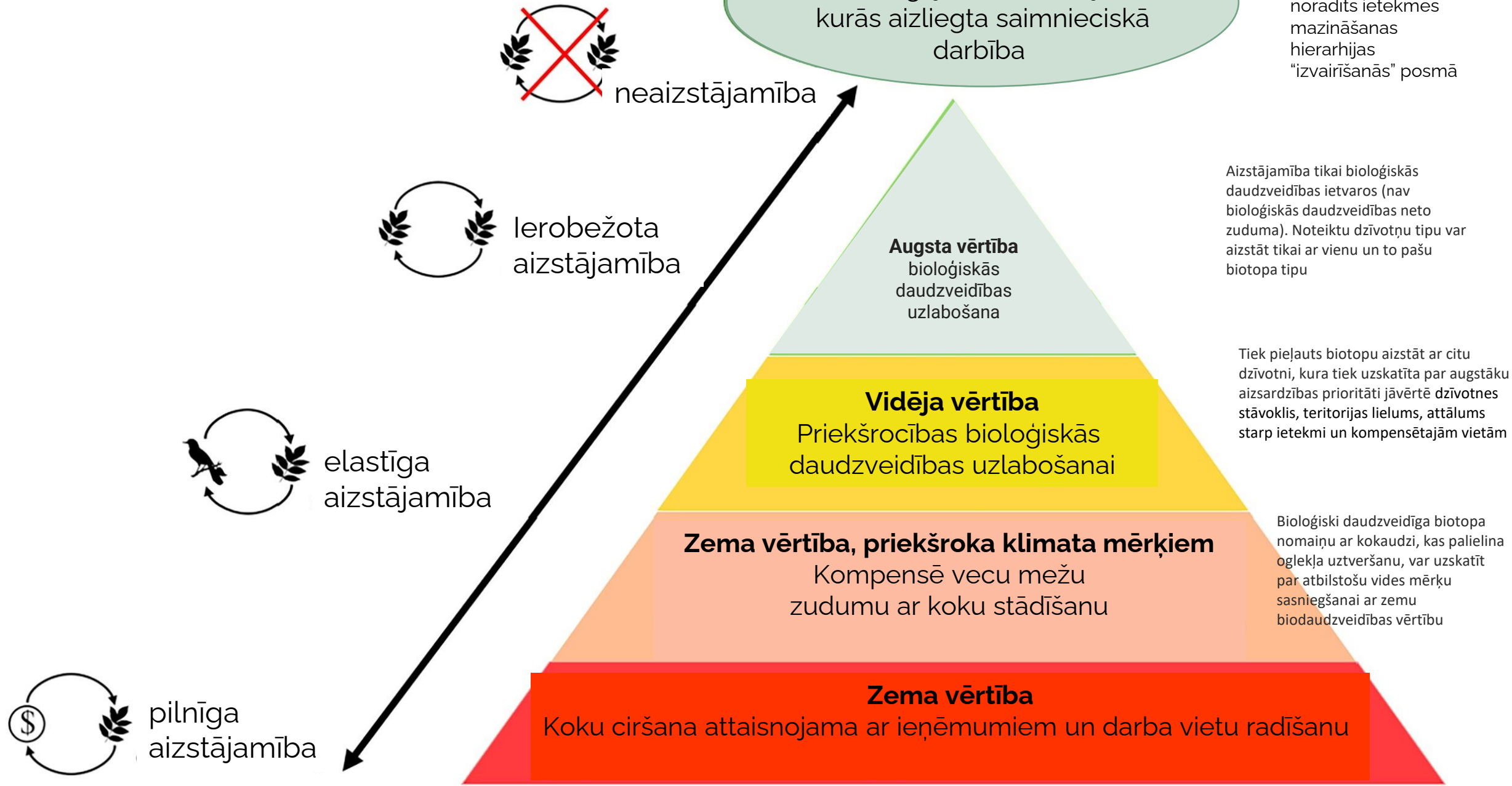
KOMPENSĀCIJAS: Biotopu un sugu
aizsardzības labvēlīga statusa
atjaunošanas pasākumu sociāli
ekonomiskais novērtējums

LATVIJAS VALSTS MEŽI
KOKSNE • STĀDI • ATPŪTA

Ietekmes mazināšanas hierarhija



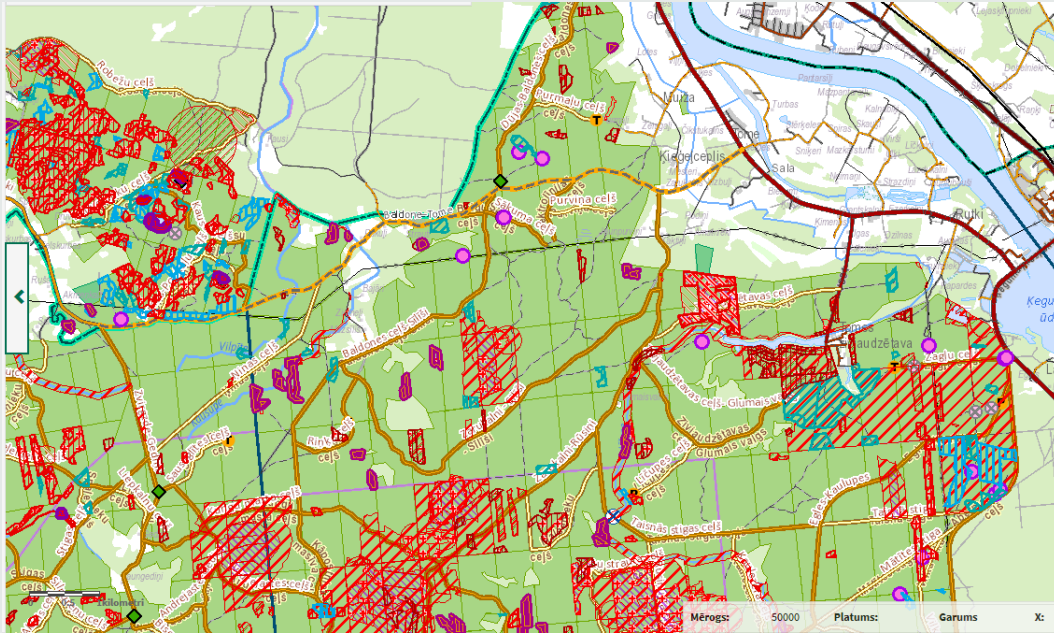
BIOLOĢISKĀS DAUZVEIDĪBAS VĒRTĪBA



PIEŅĒMAMA, ILGTSPĒJĪGA MEŽSAIMNIECĪBA:

$$A - B \geq 0$$

A- Aizsargājamo teritoriju aizsardzības
un apsaimniekošanas izmaksas
B - Saimnieciskās darbības radītā
ietekme uz vidi



- ES BIOLOĢISKĀS DAUDZVEIDĪBAS STRATĒGIJA PAREDZ 30% ES DALĪBVALSTU SAUSZEMES TERITORIJU NOTEIKŠANU PAR AIZSARGĀJAMĀM.
- AIZSARGĀJAMĀS TERITORIJAS UN DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNI KALPOS PAR BIOLOĢISKĀS DAUDZVEIDĪBAS SAGLABĀŠANAS BANKU.

Bioloģiskās daudzveidības aizsardzības izaicinājumi

1. Bioloģiskās daudzveidības kvalitātes un vērtības novērtēšanas metrikas nepilnības
2. Ietekmes uz vidi būtiskuma sliekšņa nenoteiktība (būtiskas ietekmes uz vidi definīcijas trūkums likumā «Par ietekmes uz vidi novērtējumu»)
3. Biotopu aizsardzības jomu ekspertu darba kvalitātes uzraudzība un civiltiesiskā atbildība
4. Skaidri noteikumi un birokrātisma mazināšana saimnieciskās darbības saskaņošanas procedūrās ar Dabas aizsardzības pārvaldi un Valsts vides dienestu.

Sekas, kuras rodas LVM no jautājumu “izstiepšanas”, vairākkārtējas precizēšanas, jaunas informācijas pieprasīšanas

- LVM – kā valsts meža tiesiskais valdītājs ir ierobežots sekmīgi realizēt pienākumu nodrošināt ilgtspējīgu un sabalansētu valsts meža apsaimniekošanu.
- Tiek patērēts nesamērīgi liels darbinieku, sertificētu ekspertu resurss atsevišķu objektu novērtēšanai.
- Gadījumos, kad ceļš paredzēts pamatā uguns apsardzības nodrošināšanai, bet ieilgušas atzinumu vērtēšanas dēļ nevar paredzētajā laikā veikt plānotā meža autoceļa būvi/pārbūvi, sekas var būt būtiski materiāli zaudējumi mežam sadegot, apdraudējums floras un faunas pārstāvjiem (tai skaitā īpaši aizsargājamu sugu atradņu / īpatņu) vai to bojāeja sadegot, un iespējams cilvēku veselības un dzīvības apdraudējums, jo nevar nodrošināt pēc iespējas ātrāku ugunsgrēku lokalizēšanu un dzēšanu.
- Nevar savlaicīgi izveidot infrastruktūru, kura tiek plānota, lai pēc iespējas optimālāk izlietotu resursus meža apsaimniekošanas vajadzībām, nodrošinot mežsaimniecisko un mežizstrādes izmaksu samazināšanu, kā arī veiktu pēc iespējas operatīvāku uguns apsardzību.
- Meliorācijas sistēmu savlaicīgas neuzturēšanas gadījumā tiek palielināti plūdu riski, kā arī mazināta meža vērtība vietās, kur paaugstināta mitruma rezultātā iestājas audžu bojājuma apdraudējums.



Paldies par uzmanību!

D.Dubrovskis@lvm.lv